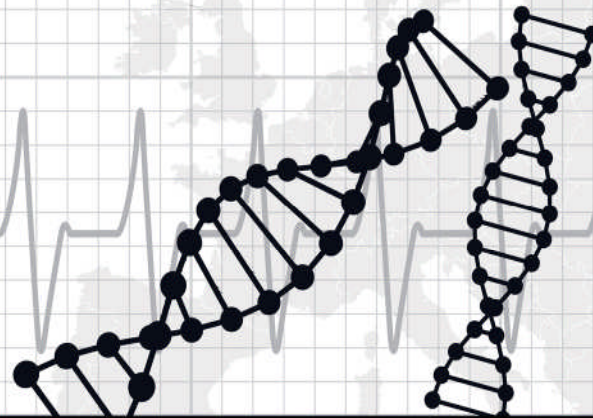

24 kwietnia 2014 r.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY UBEZPIECZENIA

W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej w trybie Prawa Zamówień Publicznych („PZP”), możliwe jest skorzystanie z prawa odstąpienia od niej z uwagi na "istotną zmianę okoliczności" przewidzianą w art. 145 PZP (pod warunkiem, że pozostałe przesłanki przewidziane w tym przepisie są spełnione).

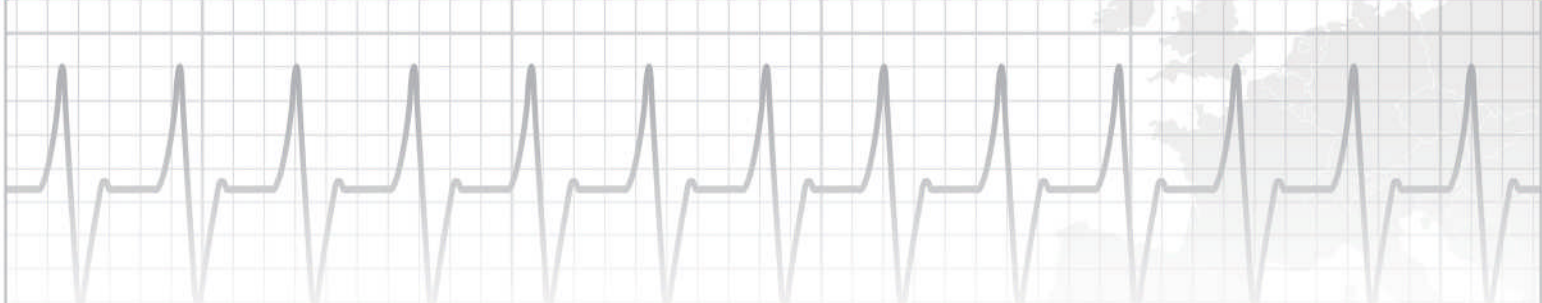
Zgodnie z tą regulacją, w razie istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takim przypadku, wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy.

Jest to przepis o charakterze szczególnym, który może być stosowany w sytuacjach wyjątkowych, ale żadna dodatkowa regulacja PZP nie wyłącza jego stosowania w zakresie umów ubezpieczenia.

Możliwość odstąpienia od umowy na podstawie art. 145 PZP z uwagi na zmianę przepisów i zdjęcie obowiązku realizacji określonego zadania została potwierdzona w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 lipca 2011 roku (I ACa 13/11).

W wyroku tym Sąd stwierdził, że "istotna zmiana okoliczności" wskazana w art. 145 ust. 1 PZP jest wprawdzie zdarzeniem o mniejszym stopniu intensywności niż "nadzwyczajna zmiana stosunków" wymieniona w art. 3571 k.c., tym niemniej sformułowanie "istotna" wskazuje na zmianę znaczącą, a jednocześnie będącą następstwem zdarzeń występujących bardzo rzadko, niezwykle, w każdym razie nieobjętą zwykłym ryzykiem kontraktowym, z którym powinni się liczyć kontrahenci. Istotna zmiana okoliczności może mieć swoje źródło w zdarzeniach natury faktycznej (np. odstąpienie przez gminę od umowy budowy szkoły, związane z koniecznością natychmiastowej naprawy szkód popowodziowych), jak i prawnej (np. odstąpienie od umowy, której przedmiot świadczenia przestał być niezbędny z uwagi na zdjęcie obowiązku realizacji określonego zadania). Zmiana okoliczności musi prowadzić do stanu, w którym wykonanie zamówienia nie leży w interesie publicznym. W najbardziej ogólnym ujęciu przyjąć należy, iż chodzi o bezcelowość realizacji zamówienia dla interesu publicznego, którego realizację winien zapewniać zamawiający jako podmiot realizujący zadania publiczne, wynikające z przepisów prawa.

Wydaje się, że podobna sytuacja ma miejsce w przypadku zmiany regulacji ustawowych i zamiany obowiązkowego ubezpieczenia od zdarzeń medycznych na ubezpieczenie dobrowolne. Problematiczne może być jednak dowodzenie, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym. Z jednej strony można twierdzić,

że składka ubezpieczeniowa stanowi nadmierne obciążenie dla szpitala, stąd jej opłacanie nie leży w interesie szpitala. Z drugiej jednak strony brak opłacenia składki naraża szpital na konieczność wypłacania ewentualnych odszkodowań z tytułu zdarzeń medycznych z własnych środków. Jeśli jednak szpital jest w stanie wykazać nieadekwatność wysokości składki ubezpieczeniowej do wysokości wypłacanych odszkodowań, wówczas można mówić, że wykonanie takiej umowy nie leży w interesie publicznym.

Należy również pamiętać, że zaistnienie istotnej zmiany okoliczności prowadzącej do stanu, w którym wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym zgodnie z art. 145 PZP nie może być przewidywalne w chwili zawarcia umowy. Świadomość zamawiającego co do istnienia okoliczności powodujących niecelowość wykonywania zamówienia, jak również świadomość nieuchronności zaistnienia takich okoliczności nie dają zamawiającemu uprawnienia do odstąpienia od umowy w trakcie jej realizacji.

W przypadku sporu sądowego, ocena okoliczności każdego przypadku należeć będzie do sądu.

W CELU UZYSKANIA DALSZYCH INFORMACJI PROSIMY O KONTAKT

Anna Kowalczyk-Pogorzelska

Radca prawny

T: +48 22 447 43 00

E: kowalczyk-pogorzelska@pl.millercanfield.com

dr Andrzej Chelchowski

Radca prawny

T: +48 22 447 43 00

E: chelchowski@pl.millercanfield.com

Zastrzeżenie: Niniejsza publikacja została przygotowana dla klientów i współpracowników kancelarii Miller Canfield. Ma ona na celu jedynie przedstawienie streszczenia niektórych wydarzeń prawnych z wybranych dziedzin prawa. Z tego powodu informacje zawarte w niniejszej publikacji nie powinny stanowić podstawy do podjęcia jakiejkolwiek decyzji dotyczącej określonego kierunku działania. Informacje te nie mogą też być traktowane jako porada prawna ani nie zastępują szczegółowej opinii prawnej w konkretnej sprawie. W każdym przypadku należy skorzystać z usług doradców prawnych w celu weryfikacji, czy odpowiednie przepisy prawa mają zastosowanie do określonej sytuacji.

MILLER
CANFIELD

Ranked Top Mid-Size
Law Firm in Poland
by Dziennik Gazeta Prawna